

INSTITUȚIA PREFECTULUI – JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD
PREFECT



ORDIN

Nr. 266 din 19.11.2021

privind constatarea încetării de drept a mandatului de primar al comunei Silivașu de Câmpie al domnului Ioan Tiberiu Cămărășan

Prefectul județului Bistrița-Năsăud,
Având în vedere

În drept

- Referatul nr. II/D/23.833 din 17.11.2021 al Serviciului pentru verificarea legalității actelor, a aplicării actelor normative și contencios administrativ;
- Nota juridică nr. II/D/23.900 din 17.11.2021 emisă de Serviciul pentru verificarea legalității actelor, a aplicării actelor normative și contencios administrativ;
- Referatul nr. 3686/11.11.2021 al Secretarului general al Comunei Silivașu de Câmpie transmis la Instituția Prefectului – Județul Bistrița-Năsăud cu adresa înregistrată sub nr. 23.500/11.11.2021 prin care se sesizează prefectul cu privire la incidența cazului de încetare a mandatului Primarului comunei Silivașu de Câmpie;
- Sesizarea Agenției Naționale de Integritate nr. 55782/G/II/08.11.2021 înregistrată la Instituția Prefectului – Județul Bistrița-Năsăud sub nr. 23.624/12.11.2021 însoțită de Raportul de Evaluare nr. 25479/G/II/15.02.2018 privindu-l pe domnul Cămărășan Ioan Tiberiu, Primar al comunei Silivașu de Câmpie, județul Bistrița-Năsăud, Sentința civilă nr. 195/16.07.2018 pronunțată de Curtea de Apel Cluj – Secția contencios administrativ și fiscal și extras de pe portalul www.scj.ro unde se menționează faptul că prin Decizia nr. 5030/27.10.2021 această instanță a respins recursul declarat de reclamantul Cămărășan Ioan Tiberiu împotriva Sentinței civile nr. 195/2018 și prin urmare Raportul de Evaluare nr. 25479/G/II/15.02.2018 privind pe domnul Cămărășan Ioan Tiberiu, Primar al comunei Silivașu de Câmpie, județul Bistrița-Năsăud, a rămas definitiv;
- Raportul de evaluare al Agenției Naționale de Integritate nr. 5479/G/II/15.02.2018 privindu-l pe domnul Cămărășan Ioan Tiberiu, primar al comunei Silivașu de Câmpie, județul Bistrița-Năsăud, prin care se constată că acesta a încălcat dispozițiile art. 70, art. 71 și art. 76 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, coroborate cu prevederile art. 75 lit. a) și lit. c) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali;
- Sentința civilă nr. 195/2018 pronunțată de Curtea de Apel Cluj în Dosarul civil nr. 166/33/2018, rămasă definitivă la data de 27.10.2021, prin care se dispune respingerea ca neîntemeiată a cererii de anulare a Raportului de Evaluare nr. 25479/G/II/15.02.2018 întocmit de Agenția Națională de Integritate, formulate de domnul Cămărășan Ioan Tiberiu;
- Prevederile art. 25 alin.2 și alin.3, art. 26 alin.1 lit.h din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea

acte juridice. 76. Încetarea de drept a mandatului aleșilor locali se înscrie deci într-o formă specială de răspundere administrativă, alta decât cea disciplinară, care nu se încadrează în ipoteza normei prevăzută de art. 26 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 176/2010, astfel că emiterea ordinului prefectului cu acest obiect nu este supusă termenului de decădere de 6 luni de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, ci termenului general de prescripție prevăzut de art. 2.517 din Codul civil."

Prin urmare, în condițiile încălcării regimului incompatibilităților și a conflictului de interese, încetarea mandatului primarului nu este o răspundere disciplinară și nu se pot aplica prevederile de la răspunderea disciplinară. De altfel, în Codul administrativ nu este prevăzută nicio reglementare cu privire la răspunderea disciplinară a primarului.

Practica instanțelor de judecată este constantă în a menține ca legale ordinele prefectului de constatare a încetării înainte de termen a mandatelor primarilor aflați în conflict de interes, în acest sens menționăm Sentințele nr.598/2019 și nr.54/2020 ale Tribunalului Suceava.

- Sunt îndeplinite condițiile referitoare la documentele care stau la baza emiterii ordinului, respectiv există referatul semnat de secretarul general al unității administrativ-teritoriale, precum și actele din care rezultă motivul legal de încetare a mandatului;

- Raportul de evaluare al ANI a fost validat din punct de vedere al legalității de către instanța judecătorească prin Sentința nr.195/16.07.2018 a Curții de Apel Cluj, rămasă definitivă la data de 27.10.2021 prin Decizia nr. 5030/2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție;

- Data încetării de drept a mandatului, în situația în care legalitatea raportului de evaluare prin care s-a constatat conflictul de interese a fost contestată, este data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, deci, în acest caz, data de 27.10.2021. La stabilirea datei de încetare a mandatului primarului, în Codul Administrativ pentru această situație se face referire numai la "*data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești*" fără a se face distincție cu privire la mandatul pe care îl exercită la momentul pronunțării hotărârii judecătorești.

În acest sens se aduc lămuriri prin Decizia nr.1/2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, la pct. 83 menționându-se "întrucât legiuitorul nu a reglementat un alt moment de încetare a mandatului decât data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, având în vedere și principiul de drept *ubi lex non distinguit, nec nos debemus*, prefectul avea obligația de a emite ordinul privind constatarea încetării mandatului de primar începând cu această dată, neavând drept de apreciere cu privire la momentul încetării mandatului și emiterii ordinului prin care se constată intervenirea acestei situații".

- Ordinul prefectului este un act administrativ de autoritate, cu caracter declarativ, iar nu constitutiv de drepturi subiective, în sensul că se ia act de o situație juridică preexistentă, clarificându-se și definitivându-se astfel raporturi juridice stabilite anterior prin alte acte juridice, respectiv este consecința rămânerii definitive a raportului de evaluare încheiat de ANI.

Datorită caracterului exclusiv constatator al actului prefectului, raportat la prevederile exprese din Codul Administrativ referitoare la atribuțiile prefectului în această materie și la prevederile art.25 și art.26 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte

și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;

- Prevederile art.160 alin.7, alin.8, alin.9, art.163 alin.1, art.227 și art.228 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

În fapt

În exercitarea atribuțiilor sale, Prefectul județului Bistrița-Năsăud, a fost sesizat de către Secretarul general al Comunei Silivașu de Câmpie și de către Agenția Națională de Integritate cu privire la faptul că s-a constatat și validat de către instanță faptul că domnul Cămărășan Ioan Tiberiu, în calitate de Primar al comunei Silivașu de Câmpie a încălcat regimul juridic al conflictului de interese.

Prefectul a procedat la verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru emiterea ordinului de constatare a încetării de drept a mandatului de Primar al comunei Silivașu de Câmpie.

S-a constatat faptul că sunt incidente prevederile din Codul Administrativ menționate mai sus potrivit cărora:

- În toate cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar, prefectul emite un ordin prin care constată încetarea mandatului primarului, care are la bază referatul semnat de secretarul general al unității administrativ-teritoriale, precum și actele din care rezultă temeiul legal de încetare a mandatului. Aceste prevederi au caracter imperativ, iar neaplicarea acestora ar însemna neîndeplinirea atribuției prefectului de aplicare și respectare a legilor, ordonanțelor și altor acte normative. Prin adoptarea Codului Administrativ, act normativ cu regim de lege organică s-au stabilit condițiile și limitele în care prefectul poate emite ordine de constatare a încetării mandatelor aleșilor locali, orice alte prevederi contrare au fost implicit abrogate, rămând ca prefectul să observe și să aplice prevederile codului.

Prin Decizia nr.74/2020, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept lămurește la pct. 74, 75 și 76 consecințele constatării stării de incompatibilitate sau conflictului de interese. "74. Pentru aleșii locali (primar, președinte al consiliului județean, consilier local sau județean), în privința cărora, printr-un raport de evaluare definitiv, s-a constatat a fi în stare de incompatibilitate sau conflict de interese, legiuitorul a prevăzut că mandatul lor încetează de drept, conform art. 160, 193 și 204 din Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, norme preluate din Legea nr. 215/2001, situație juridică ce este constatată prin ordin al prefectului. 75. Acest ordin nu este emis în virtutea atribuțiilor prefectului de a sancționa alesul local, competențe care nu-i sunt recunoscute prin lege, ci pentru "a constata, respectiv de «a lua act» de încetarea mandatului de primar, în anumite cazuri, expres prevăzute de lege, printre care și cel al condamnării, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate. Așadar, prefectul îndeplinește, în temeiul legii, o formalitate necesară în vederea asigurării funcționării autorității administrației publice, în condiții de imparțialitate, fără a fi pusă în discuție crearea unui raport de subordonare între primar și prefect și fără ca prefectul să se substituie unei instanțe judecătorești în înfăptuirea justiției. Ordinul emis de prefect, în exercitarea acestei atribuții legale, este un act administrativ de autoritate, cu caracter declarativ, iar nu constitutiv de drepturi subiective, în sensul că, prin acesta, se ia act de o situație juridică preexistentă, clarificându-se și definitivându-se, astfel, raporturi juridice stabilite anterior, prin alte

normative, se constată că prefectul nu a fost investit de legiuitor cu competențe de a stabili existența vreunei răspunderi în sarcina primarului pentru încălcarea vreunei prevederi legale și nici de a atrage răspunderea acestuia.

Potrivit art. 25 alin.2 și alin.3 din Legea nr.176/2010, cu modificările și completările ulterioare, constatarea existenței conflictului de interese este un motiv de încetare a mandatului primarului și nu constituie o sancțiune aplicată faptei săvârșite, după cum nici celelalte cazuri de încetare de drept a mandatului primarului prevăzute de cod nu reprezintă sancțiuni ci motive prin care se finalizează raporturi juridice stabilite anterior prin alte acte juridice care nu sunt rezultatul exercitării atribuțiilor prefectului. Astfel, potrivit art. 25 alin.3 din Legea nr.176/2010, "fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective".

Conform prevederilor Codului administrativ, prefectul nu are competența de a verifica existența răspunderii și de a aprecia că au intervenit cauze de înlăturare a răspunderii, obligația sa legală limitându-se la emiterea ordinului constatator, nefiindu-i opozabile prevederile art. 25 alin.5 și art. 26 alin.3 teza II din Legea nr.176/2010.

În Codul administrativ aceste situații juridice sunt reglementate diferit la capitole diferite, astfel la Titlul V, Capitolul IV "Primarul" la Secțiunea a 3-a este reglementată suspendarea și încetarea mandatului acestuia, iar la Titlul VI, Capitolul V "Răspunderea aleșilor locali" sunt reglementate cazurile și modurile în care este atrasă răspunderea aleșilor locali.

Din modalitatea de reglementare a celor două aspecte mai sus menționate se poate constata că acestea au regimuri diferite pentru că încetarea și suspendarea sunt constatate de prefect prin ordin, iar răspunderea este aplicată în condițiile și de către entitățile prevăzute de lege.

A refuza emiterea ordinului privind constatarea încetării de drept a mandatului ar însemna că prefectul își exercită atribuțiile cu exces de putere fiindcă ar încălca limitele competenței sale prevăzute de lege. Doar entitățile care constată incidența răspunderii civile, administrativă, disciplinară și instanțele de judecată sunt legitimate să aprecieze intervenția vreunei cauze de înlăturare a răspunderii de orice fel.

Prefectul poate să constate că la data incidenței cauzei de încetare a mandatului există acte normative prin care se înlătură atragerea răspunderii, însă nu le poate aplica pentru că acestea au caracter special și nu îl nominalizează pe prefect ca instituție cu competențe de a constata înlăturarea răspunderii și de a aplica sancțiuni.

Potrivit art.10 lit. h raportat la art. 8 din Legea nr.176/2010, cu modificările și completările ulterioare, ANI este instituție abilitată cu aplicarea sancțiunilor și luarea măsurilor prevăzute de lege în materia incompatibilităților. Prin urmare, prin sesizarea formulată cu adresa nr. 55782/G/II/08.11.2021, ANI și-a asumat rolul de organ care constată incidența răspunderii administrative în cazul primarului indicând în mod expres prevederile art. 25 și art.26 alin.1 lit.h din Legea nr.176/2010 și solicită prefectului să ia măsuri în consecință.

În toate cazurile în care prefectul are obligația, potrivit Codului administrativ, de a constata încetarea și suspendarea mandatelor aleșilor locali, acestuia nu i-au fost stabilite prin cod și atribuții referitoare la stabilirea răspunderii pentru încălcarea prevederilor legale, verificarea existenței răspunderii sau sancționarea aleșilor locali în cazul în care aceștia încalcă prevederile legale.

Prefectul este limitat la a constata doar apariția cauzei de încetare sau de suspendare a mandatului nefiind competent să atragă răspunderea de orice fel, să verifice existența răspunderii și să aplice sancțiuni de orice fel aleșilor locali.

Încetarea de drept a mandatului primarului pentru motivele prevăzute de Codul administrativ prin ordin al prefectului nu echivalează cu atragerea răspunderii și nici cu aplicarea vreunei sancțiuni acestuia.

În atare condiții, în limitele de competență stabilite de legile mai sus menționate, prefectul are obligația să procedeze la emiterea ordinului de încetare a mandatului cu respectarea condițiilor de formă și de fond prevăzute de Codul administrativ.

Mai mult, din analiza prevederilor art. 227 alin.1 și alin.2 din Codul administrativ, regimul incompatibilităților aplicabil funcției de primar, precum și celorlalți aleși locali, este cel prevăzut la cartea I, titlul IV din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare, iar constatarea și sancționarea stării de incompatibilitate și a conflictului de interese se fac în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare și ale Codului administrativ. Ori, Legea nr. 176/2010 prevede la art. 25, ca de altfel și Codul administrativ la art.160, ca singură posibilitate de sancționare a primarului pentru încălcarea regimului incompatibilităților și a conflictului de interese, încetarea de drept, înainte de termen a mandatului de primar.

Dacă alin.1 din art. 228 din Codul administrativ prevede cu caracter general pentru toți aleșii locali că se află în conflict de interese potrivit cartei I, titlul IV din Legea nr.161/2003, cu modificările și completările ulterioare, dacă nu se abțin de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau pentru una dintre persoanele prevăzute la lit.a-f (în speța de față, primarul a semnat contracte de închiriere a pășunilor comunale unor membri ai familiei sale, până la gradul al II-lea inclusiv), în schimb alin.2 al art.228 se referă în mod explicit la consilierii locali și județeni, care au obligația de a anunța la începutul ședinței interesul.

Următoarele alineate 3,4, și 5 decurg firesc din al doilea alineat, astfel că se referă în continuare tot la consilierii locali. Potrivit alin.3 " ulterior anunțării interesului personal, consilierul local sau județean nu mai este luat în calcul pentru cvorumul necesar adoptării hotărârii consiliului cu privire la care acesta și-a anunțat interesul și nu are drept de vot". Alineatele următoare (4 și 5) stabilesc care sunt consecințele nerespectării alin.2 și 3, care sunt pe de o parte cu privire la actele adoptate cu nerespectarea acestor prevederi (alin.4) care sunt sancționate prin nulitate absolută și pe de altă parte, se referă la consilierii locali care au comis fapta care a dus la încălcarea prevederilor alin. 1-3 și care se sancționează de către consiliul local cu diminuarea indemnizației.

Rezultă deci, din economia acestui articol, faptul că sancționarea conform alin.5 se aplică doar consilierilor locali, nu și primarului.

În acest sens sunt și prevederile din Codul administrativ care definesc la art. 570 care sunt subiecții răspunderii administrativ-disciplinare, ori prefectul nu este subiect activ al acestei răspunderi cu privire la abaterile disciplinare ale primarului.

Prin urmare, rezultă că singura modalitate de a ajunge la finalitatea urmărită de legiuitor cu privire la încălcarea de către primar a regimului conflictului de interese, și pentru a nu goli de conținut Raportul ANI și prevederile art. 25 din Legea nr.176/2010, este aceea de a constata încetarea mandatului primarului pentru încălcarea regimului conflictului de interese, de la data rămânerii definitive a Raportului de evaluare nr.

În temeiul prevederilor art.252 alin.2, art.258 lit. f, art.275 alin.1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, emite următorul:

ORDIN

Art.1. (1) Se constată încetarea de drept a mandatului de Primar al comunei Silivașu de Câmpie al domnului Cămărășan Ioan Tiberiu ca urmare a existenței conflictului de interese reținut în Raportul de evaluare al Agenției Naționale de Integritate nr.5479/G/II/15.02.2018.

(2) Mandatul de Primar al comunei Silivașu de Câmpie al domnului Cămărășan Ioan Tiberiu încetează începând cu data de 27.10.2021, dată la care a rămas definitivă Sentința civilă nr. 195/2018 pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr.166/33/2018 prin care s-a menținut ca legal raportul de evaluare menționat la alin.1.

Art.2. Începând cu data de 27.10.2021 atribuțiile Primarului comunei Silivașu de Câmpie se exercită de drept de către Viceprimarul comunei Silivașu de Câmpie, domnul Cornea Avram-Ucu.

Art.3. Presentul ordin poate fi atacat la instanța de contencios administrativ în termen de 10 zile de la comunicare.

Art.4. Presentul ordin se comunică de către Compartimentul organizarea proceselor electorale și apostilă cu:

- Cancelaria Prefectului;
- Domnul Cămărășan Ioan Tiberiu;
- Secretarul general al Comunei Silivașu de Câmpie;
- Domnul Cornea Avram-Ucu - Viceprimarul Comunei Silivașu de Câmpie
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Autoritatea Electorală Permanentă;
- Serviciul pentru verificarea legalității actelor, a aplicării actelor normative și contencios administrativ.

PREFECT

NECHITA-STELIAN DOLHA



**CONTRASEMNEAZĂ
SECRETAR GENERAL
EUGEN-DICONES CURTEANU**

**Avizat pentru legalitate
Șef serviciu
CARMEN TODERAȘC**